

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 356/2022-35

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], t. č. vo výkone trestu v [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného JUDr. Ladislavom Csákóom, advokátom, Hviezdoslavova 4, Rožňava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6Tdo/40/2019 z 26. februára 2020 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6Tdo/40/2019 z 26. februára 2020 **boli porušené** základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6Tdo/40/2019 z 26. februára 2020 **zrušuje a vec mu vracia** na ďalšie konanie.
3. Najvyšší súd Slovenskej republiky **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania 580,40 eur a tieto zaplatiť jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. mája 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 6 Tdo 40/2019 z 26. februára 2020 a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 To 156/2018 z 28. novembra 2018. Sťažovateľ žiada o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10 000 eur a náhrady trov konania.

2. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením č. k. III. ÚS 356/2022-20 z 23. júna 2022 ju prijal na ďalšie konanie v rozsahu namietaného porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu. Vo zvyšnej časti smerujúcej proti uzneseniu krajského súdu ústavnú sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci.

II.

Skutkové východiská

3. Napadnutým rozhodnutím krajský súd ako súd odvolací zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. d) a ods. 2 Trestného poriadku rozsudok Okresného súdu Revúca (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 T 73/2017 zo 17. septembra 2018 vo výroku, ktorým bolo sťažovateľovi uložené ochranné opatrenie – ochranný dohľad, ako aj vo výroku, ktorým bolo uložené obžalovanému obmedzenie v zmysle nepribližovať sa k poškodenej a k jej dcére na vzdialenosť menšiu ako 5 m, resp. približovať sa k jej obydliu. Zároveň krajský súd podľa § 319 Trestného poriadku odmietol odvolanie sťažovateľa.

4. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresného súdu bol sťažovateľ uznaný vinným v bode 1 zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a) a b) Trestného zákona, v bode 2 zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 a 2 písm. a) a b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona a § 139 ods. 1 písm. c) a § 127 ods. 5 Trestného zákona a v bode 3 zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) a § 127 ods. 5 Trestného zákona.

5. O dovolaní sťažovateľa založenom na dôvodoch podľa § 371 ods. 1 písm. b), c), e), g), i) a l) Trestného poriadku Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozhodol napadnutým uznesením tak, že ho podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

6. K dovolacej námietke týkajúcej sa nezákonného zloženia súdu subsumovanej pod § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku najvyšší súd konštatoval, že súd prvého stupňa rozhodol v zákonom zložení, pričom s touto otázkou sa podrobne vysporiadal už krajský súd v dovolaní napadnutom uznesení.

7. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na obhajobu nedostatočným odôvodnením rozhodnutia krajského súdu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku poukázal najvyšší súd na neprípustnosť dovolania iba proti odôvodneniu rozhodnutia v zmysle § 371 ods. 7 Trestného poriadku a konštatoval, že dovolacím námietkam, ktoré smerujú len k nedostatočnému alebo procesnej strane nekomfortne sa javiacemu odôvodneniu, nebude venovať ďalšiu pozornosť.

8. K ďalším dovolacím námietkam subsumovateľným pod § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku poukázal najvyšší súd na to, že tento dovolací dôvod je naplnený iba v prípade zásadného porušenia práva na obhajobu, ktorým možno rozumieť stav, ak došlo v trestnom konaní k pochybeniu, ktoré malo, resp. mohlo mať vplyv na konečný výsledok tohto konania. Dôležité sú najmä okolnosti prípadu hodnotené individuálne a vo vzájomných súvislostiach.

9. K nevykonaniu sťažovateľom navrhovaných dôkazov najvyšší súd konštatoval, že tu nejde o zásadné porušenia práva na obhajobu, ale o skrytú formu vyjadrenia záujmu obvineného, aby boli vykonané dôkazy vyhodnotené v jeho prospech. Za porušenie práva na obhajobu nie je možné považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov. Pokiaľ by záver súdu o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

10. Podľa najvyššieho súdu je tiež zo spisu zrejmé, že obvinený mal možnosť v konaní pred súdom navrhovať, predkladať a obstarávať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, čo napokon aj využil, pričom jeho obhajca zodpovedne zabezpečoval obhajobné práva sťažovateľa. Námietky uvedené sťažovateľom v jeho dovolaní neboli podľa názoru najvyššieho súdu dostatočne konkrétne, no napriek tomu je možné o nich povedať, že právo na obhajobu nimi zásadne porušené nebolo, a teda dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zjavne nenaplnili.

11. K dovolacej námietke týkajúcej sa vylúčenia predsedu senátu okresného súdu JUDr. Töröka najvyšší súd skonštatoval, že dôvody vylúčenia dané neboli, keďže matka poškodenej vystupovala v konaní ako svedok a samotná skutočnosť, že v iných konaniach vystupovala ako prísediaca v senáte 1T, neznamená automaticky dôvod na vylúčenie predsedu senátu.

12. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku najvyšší súd konštatoval danosť tohto dôvodu iba v prípadoch, ak by nezákonne vykonaný dôkaz mal negatívny dopad na práva obvineného a svojou povahou a závažnosťou by porušenie zákona zodpovedalo porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 dohovoru. K tomu by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého vykonanie sa spochybňuje. Súd podľa názoru dovolacieho súdu všetky dôkazy vykonal zákonným spôsobom a zároveň v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku ich aj náležite vyhodnotil, preto krajský súd správne rozhodol, pokiaľ odvolanie sťažovateľa zamietol.

13. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku najvyšší súd konštatoval, že ako dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení, preto sa tvrdeniami sťažovateľa, ktoré smerovali len k nesprávnosti a neúplnosti skutkových zistení, rozsahu dokazovania a hodnoteniu dôkazov, bližšie nezaoberal. S právnym posúdením konania

sťažovateľa súdmi nižšieho stupňa sa najvyšší súd v plnom rozsahu stotožnil a konštatoval, že konanie sťažovateľa bolo subsumované pod správne skutkové podstaty, čo platí aj vo vzťahu k ustanoveniam § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona o chránenej osobe a § 127 ods. 5 Trestného zákona o blízkej osobe.

III.

Argumentácia sťažovateľa

14. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti namieta, že krajský súd sa nevysporiadal s jeho odvolacími námietkami a svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil. Poukazuje na to, že ako prvotrestanej osobe mu bol uložený mimoriadne prísny trest bez náležitého odôvodnenia uznesenia, ktorým bolo zamietnuté jeho odvolanie proti rozsudku okresného súdu. Krajský súd odvolacie námietky sťažovateľa iba sumarizoval, avšak žiadnym spôsobom na ne nereagoval. Obdobným spôsobom postupoval aj najvyšší súd, ktorý poukázal na dovolacie dôvody a argumenty sťažovateľa, avšak niektoré z dovolacích dôvodov absolútne nezohľadnil.

15. Súčasťou sťažnostných námietok je tvrdenie sťažovateľa, že konajúce všeobecné súdy, a to okresný súd a následne aj krajský súd, porušili jeho právo na obhajobu tým, že mu odopreli možnosť nazrieť do trestného spisu, hoci sa ho opakovane dožadoval. V priebehu súdneho konania tiež sťažovateľ predniesol desiatky dôkazných návrhov, pričom okresný súd tieto návrhy bez výnimky zamietol, a to bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu. Sťažovateľ tiež tvrdí, že do trestného konania bol v rozpore so zákonom prijatý znalec, proti ktorého prijatiu podal včas písomnú sťažnosť, o ktorej nebolo nikdy rozhodnuté.

16. Sťažovateľ namieta už v odvolaní, že okresný súd rozhodol v nezákonnom zložení, čím bol zároveň naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, na čo dovolací súd reagoval iba vo všeobecnej rovine. Podľa názoru sťažovateľa mal byť tiež z úkonov trestného konania vylúčený sudca JUDr. Török, v senáte ktorého v minulosti pôsobila svedkyňa a zároveň matka poškodenej ako prísediaca.

17. Podľa sťažovateľa sa všeobecné súdy vôbec nevysporiadali s otázkou procesného postavenia maloletej dcéry poškodenej, keďže z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu ani krajského súdu nie je zrejmé, či maloletá dcéra poškodenej bola v predmetnom trestnom konaní tiež v postavení poškodenej. Jej osoba je spomenutá v skutkových vetách niektorých čiastkových skutkov podľa obžaloby, bola tiež podrobená znaleckému vyšetreniu, avšak v priebehu celého trestného konania jej nebol ustanovený opatrovník podľa § 48 ods. 2 Trestného poriadku.

18. Osobitne vo vzťahu k najvyššiemu súdu sťažovateľ namieta, že tento v napadnutom rozhodnutí síce poukázal na dovolacie dôvody a argumenty sťažovateľa, avšak tieto odmieta iba formálne, bez náležitého odôvodnenia, najmä čo sa týka materiálneho poňatia veci. Najvyšší súd sa tiež nijak nevysporiadal s jeho podaním z 26. augusta 2019 označeným ako doplnenie dovolania a nedal žiadnu odpoveď na jeho argumenty prednesené v tomto podaní, ktoré bolo elektronicky odoslané okresnému súdu 13. septembra 2019.

IV.

Vyjadrenie najvyššieho súdu a replika sťažovateľa

IV.1. Vyjadrenie najvyššieho súdu:

19. Najvyšší súd k námietke o neprimerane prísnom trestu uloženom sťažovateľovi poukázal na strane 22 a 23 rozsudku okresného súdu, kde sú uvedené dostatočne konkrétne úvahy, ktoré viedli k uloženiu trestu odňatia slobody vo výmere 8 rokov a s ktorými sa stotožnil na strane 10 svojho rozhodnutia aj odvolací súd. Samotný nesúhlas sťažovateľa s uvedenými dôvodmi nezakladá porušenie ním označených práv a zároveň neprimeranosť trestu nezakladá žiaden z dovolacích dôvodov dostupných pre obvineného.

20. K neodôvodnenému zamietnutiu návrhov sťažovateľa na vykonanie dôkazov najvyšší súd uviedol, že hoci v rozhodnutiach súdov nižšieho stupňa nie sú osobitne vyčlenené časti výslovne uvádzajúce dôvody nevyhovenia týmto návrhom, z rozsudku okresného súdu ako celku je zrejmé, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenie (s. 6 – 17), ako aj úvahy, na základe ktorých nemal potrebu zisťovať ďalšie okolnosti týkajúce sa zistených skutkov vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých sťažovateľom (k tomu napr. uznesenie ústavného súdu č. k. I. ÚS 436/2019-17, body 34 a 35). Uvedené dôvody si osvojil aj krajský súd a prehodnotiť ich v súlade s predstavami sťažovateľa najvyšší súd nemohol. Z pohľadu rozhodnutia o vine a treste tiež nebola a nie je relevantná otázka, či maloletá dcéra poškodenej mala procesné postavenie poškodenej, teda ani absencia odpovede na túto otázku nemôže mať ústavnoprávnu relevanciu. K námietke týkajúcej sa nevyúčtenia sudcu JUDr. Töröka poukázal najvyšší súd na dostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia, konkrétne s. 9 a 11, ako aj zodpovedajúce časti rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu. Z dôvodu, že najvyšší súd v čase vyjadrenia nedisponoval súdnym spisom a súčasťou zberného spisu nebolo žiadne podanie sťažovateľa z 26. augusta 2019 označené ako „Doplnenie dovolania“, nevedel sa k tejto námietke vyjadriť, rovnako tak k námietke o odopretí nazretia do spisu a o nerozhodnutí o jeho sťažnosti proti uzneseniu o pribratí znalca.

IV.2. Replika sťažovateľa:

21. Sťažovateľ replikou z 31. augusta 2022 reagoval na vyjadrenie najvyššieho súdu a uviedol, že jemu uložený trest nebol riadne odôvodnený v rozhodnutiach všeobecných súdov. Okresný súd, ako aj krajský súd iba odcitovali zákonné normy upravujúce zásady ukladania trestu, avšak trest po materiálnej stránke neodôvodnili najmä vo vzťahu k dôvodom, prečo napriek predošlému usporiadanému životu nebol sťažovateľovi uložený trest na dolnej hranici trestnej sadzby. Obdobne nedostatočne odôvodnil napadnuté uznesenie aj najvyšší súd. Tvrdenie najvyššieho súdu, že nedisponuje súdnym spisom, je v danom štádiu konania irelevantné a iba potvrdzuje námietky sťažovateľa týkajúce sa nezohľadnenia písomných podaní, námietok a argumentov žalobcu, čo má za následok porušenie jeho základného práva na spravodlivý súdny proces.

V.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

22. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový

stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04, III. ÚS 581/2015, IV. ÚS 590/2020). Úloha ústavného súdu sa tak v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa najvyšší súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne, či je odôvodnenie jeho rozhodnutia v načrtnutom smere ústavnoprávne akceptovateľné a taktiež či interpretácia a aplikácia relevantných právnych noriem zo strany najvyššieho súdu je zlučiteľná s ústavou a medzinárodnými záväzkami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

23. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia síce neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, avšak z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia.

24. S ohľadom na vymedzenie námietok sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu sa ústavný súd zameril na preskúmanie odôvodnenia napadnutého uznesenia vo väzbe na dovolacie námietky sťažovateľa.

25. V podanom dovolaní sťažovateľ vo vzťahu k odôvodneniu rozhodnutia krajského súdu namietal, že toto bolo nedostatočne odôvodnené až v takej intenzite, že to má za následok porušenie jeho práva na obhajobu, čo zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, keďže krajský súd sa vôbec nevysporiadal viacerými podstatnými odvolacími námietkami. Tieto sa týkali nezachovania totožnosti skutku, absencie uvedenia dôvodov, pre ktoré okresný súd nevyhovel opakovaným návrhom sťažovateľa na vykonanie dôkazov, nezákonného spôsobu zabezpečenia a vykonania niektorých dôkazov, nesprávnej právnej kvalifikácie skutku na základe nesprávneho posúdenia vzťahu medzi sťažovateľom a poškodenou, nejasného procesného postavenia maloletej dcéry poškodenej, ako aj nedostatočného odôvodnenia uloženého, podľa sťažovateľa neprimeraného trestu. Krajský súd sa podľa tvrdenia sťažovateľa uvedeného v jeho dovolaní nevysporiadal ani s odvolaním nastolenou otázkou, či je možné jednotlivé skutky považovať z hľadiska ich povahy a intenzity za také, ktoré mohli tvoriť základ pre jeden trváci trestný čin.

26. Ďalej v dovolaní namietal, že krajský súd nedôvodne zamietol jeho odvolanie v časti týkajúcej sa uloženého ochranného dohľadu, ktorý nemal podľa jeho názoru oporu v § 76 Trestného zákona, pričom rovnakej námietke uplatnenej v odvolaní prokurátora krajský súd vyhovel.

27. Namietal, že mu okresný súd aj krajský súd odopreli možnosť nazrieť do trestného spisu, pričom tohto práva sa dožadoval opakovane a písomne, pričom nedostal ani len odpoveď na túto žiadosť.

28. Napokon, rovnako ako v konaní pred okresným a krajským súdom, namietal v dovolaní nezákonné zloženie senátu okresného súdu.

29. Po vykonanom prieskume napadnutého uznesenia najvyššieho súdu v medziach dôvodov ústavnej sťažnosti ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd napadnuté uznesenie v jeho relevantnej časti zdôvodnil v zásade iba všeobecnými konštatáciami a citáciami svojej skoršej judikatúry, ktoré síce priradil k jednotlivým dovolacím námietkam a tieto prepojal s dovolacími dôvodmi podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, avšak v konkrétnostiach dovolacích námietok svoje závery žiadnym spôsobom nevysvetlil a neobjasnil.

30. V prvom rade ústavný súd konštatuje, že závery najvyššieho súdu týkajúce sa dovolacích námietok, ktorými sťažovateľ poukázal na nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu a okresného súdu, neobstoja v konfrontácii s aktuálnou rozhodovacou činnosťou ústavného súdu vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pod ktorý najvyšší súd subsumoval uvedenú časť argumentácie sťažovateľa.

31. Ústavný súd už konštatoval, že z hľadiska práva na obhajobu [§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] ako imanentnej súčasť spravodlivého procesu je potrebné posúdiť aj to, či skôr konajúce súdy (v komplexe ich rozhodnutí) svoje relevantné závery náležite odôvodnili vo všetkých podstatných okolnostiach pre rozhodnutie (k tomu pozri napr. IV. ÚS 546/2020, IV. ÚS 156/2022, I. ÚS 24/2022). Je potrebné zdôrazniť, že najvyšší súd sám dôkazy nehodnotí, avšak posúdi, či sa s kritickou otázkou prijateľne (udržateľne) vysporiadal súd, ktorého rozhodnutie dovolací súd preskúmava [čo si z hľadiska dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vyžaduje prvotné posúdenie podľa odseku 4 tohto ustanovenia]. Pri hodnotení rozhodnutia súdu nižšieho stupňa dovolacím súdom nie je prekážkou ani § 371 ods. 7 Trestného poriadku, ktorý pokrýva nemožnosť atakovania (len) odôvodnenia rozhodnutia bez smerovania k odlišnému rozhodnutiu vo veci samej (výrokom dovolaním napadnutého rozhodnutia). Ústavný súd preto konštatuje, že najvyšší súd vo svojom napadnutom uznesení neposkytol odpoveď na sťažovateľmi nastolenú konkrétnu otázku, ktorá bola pre daný prípad relevantná a mohla mať vplyv na výsledok konania (Luka proti Rumunsku z 21. 7. 2009, sťažnosť č. 34197/02, bod 52) a na ktorú sa žiadala konkrétna a vyčerpávajúca odpoveď (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, sťažnosť č. 18390/91, bod 30). V zmysle uvedeného tak najvyšší súd tým, že časti dovolacích námietok smerujúcich proti nedostatočnému odôvodneniu rozhodnutia krajského súdu a okresného súdu nevenoval pozornosť, porušil sťažovateľom označené základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

32. Ústavný súd napriek tomu, že predmet konania vymedzil prijatím ústavnej sťažnosti iba vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu, prihliadol pri posúdení dôvodnosti ústavnej sťažnosti aj na odôvodnenie rozsudkov nižších stupňov a konštatuje, že ani odvolací súd nedal na viaceré odvolacie námietky sťažovateľa také odpovede, na ktoré by postačovalo zo strany dovolacieho súdu iba odkázať, čo platí aj vo vzťahu medzi odôvodnením rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu.

33. Takto je možné posúdiť aj spôsob, akým sa najvyšší súd a krajský súd (ne)vysporiadali s námietkou subsumovanou pod § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku vo vzťahu k postupu pri pribratí znalca *ad hoc*, ktorého závery boli okresným súdom hodnotené ako nepriamy dôkaz spochybňujúci obhajobu sťažovateľa, či s procesným postavením maloletej dcéry poškodenej.

34. Právnu argumentáciu najvyššieho súdu na posúdenie týchto dovolacích dôvodov ústavný súd v tomto náleze bližšie hodnotiť nebude. Bráni mu v tom ústavný princíp sebaobmedzenia a ústavnej zdržanlivosti (PL. ÚS 3/09, I. ÚS 76/2011, PL. ÚS 95/2011, IV. ÚS 279/2018), keďže vecou sa bude najvyšší súd ako dovolací súd opätovne zaoberať.

35. Vo vzťahu k argumentácii najvyššieho súdu ústavný súd dodáva, že táto obsahovo nemala vplyv na predmetnú vec a nekonvalidovala nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia.

36. S prihliadnutím na uvedený záver ústavný súd napadnuté uznesenie podľa čl. 127 ods. 2 ústavy, § 133 ods. 2 a § 134 ods. 1 prvej vety zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

37. V zmysle § 134 ods. 1 druhej vety zákona o ústavnom súde po vrátení veci na ďalšie konanie bude úlohou najvyššieho súdu sa riadne a náležite vysporiadať s argumentáciou sťažovateľa zameranou na nedostatočné odôvodnenie uznesenia krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu.

38. Taktiež bude potrebné zaoberať sa doplnením dovolania z 26. augusta 2019, o ktorom sťažovateľ tvrdí, že bolo elektronicky podané na okresnom súde 13. septembra 2019, o čom však sťažovateľ ústavnému súdu žiaden dôkaz nepredložil a najvyšší súd sa k tejto skutočnosti vyjadriť v rámci konania o ústavnej sťažnosti vyjadriť nevedel.

VI.

Finančné zadosťučinenie a trovy konania

39. Sťažovateľ si v ústavnej sťažnosti uplatnil aj nárok na finančné zadosťučinenie v sume 10 000 eur. Táto suma podľa názoru sťažovateľa reflektuje zásah do jeho základných práv a jeho následky.

40. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo, a to spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04, III. ÚS 140/07, III. ÚS 187/2017, III. ÚS 342/2018, III. ÚS 169/2020, III. ÚS 298/2021, III. ÚS 481/2021).

41. Zohľadňujúc predovšetkým charakter a intenzitu porušenia základného práva sťažovateľa, ústavný súd dospel k záveru, že len vyslovenie porušenia základného práva a s tým spojené zrušenie napadnutého uznesenia v danom prípade je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Preto mu primerané finančné zadosťučinenie nepriznal (bod 4 výrokovej časti nálezu).

42. Zistené porušenie práv sťažovateľa odôvodňuje, aby mu krajský súd podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde úplne nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli zastúpením advokátom. Výška náhrady 580,40 eur bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon

právnej služby je jedna šestina priemernej mzdy za predchádzajúci polrok (§ 1 ods. 3 v spojení s § 11 ods. 3 vyhlášky) vo výške 177,00 eur za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2020 (za prevzatie a prípravu zastupovania a podanie ústavnej sťažnosti) a vo výške 193,50 eur za jeden úkon právnej služby (replika), čo spolu predstavuje 547,50 eur. K tejto sume je podľa § 18 ods. 3 vyhlášky potrebné pripočítať paušálnu náhradu výdavkov vo výške jednej stotiny výpočtového základu, a to 10,62 eur za každý úkon právnej služby vykonaný v roku 2020 a 11,63 eur v roku 2022, teda spolu v sume 32,87 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. decembra 2022

Peter Straka
predseda senátu